

ФОНДАЦИЯ АСИСТ – помагачи технологии

Предложения за промяна на Наредба № за приобщаващото образование

от фондация „АСИСТ – Помагачи технологии“

ул. Развигор №3А, 1421 гр. София

<http://assistfoundation.eu>

GSM: 088 876 04 76

e-mail: assist.foundation.bg@gmail.com

Фондация “АСИСТ – Помагачи технологии” има за цел популяризирането и разпространението на помагачи технологии за хора с тежки физически увреждания и по-специално на технологии за контрол с поглед, насочени към хора, които нямат други средства за комуникация освен очите си. В тази връзка, направените по-долу предложения са свързан именно с тази група от деца и ученици, която според нас трябва да бъде обособена, подобно на другите групи със специални образователни нужди.

Проектът засяга изключително важни аспекти на приобщаващото образование. Сегашният вариант показва много сериозно намерение да се вземат предвид особеностите в развитието на децата и учениците на всички етапи от образованието. Важно място заема диагностиката в ранна детска възраст (3-3.5 год.) и специалното внимание към децата и учениците с увреждания.

Във връзка с последното искаме да направим следните предложения. В наредбата да се отдели специално внимание на деца с тежки физически увреждания и различни нива на когнитивни способности, които не могат да комуникират вербално или чрез жестове, като се отделят в отделна категория, подобно на децата със зрителни, слухови и говорни нарушения.

Какви са според нас основанията за такова отделяне. Децата с такива физически нарушения, най-често свързани с ДЦП, невромускулни дистрофии и др., могат да се научат да комуникират само чрез специализирани помагачи технологии. Най-съвременните такива технологии са устройствата за контрол с поглед и специализиран софтуер, който позволява на потребителите да бъдат обучавани чрез специализиран софтуер, да могат да пишат с виртуални клавиатури, да използват програми за преобразуване на текст в реч, и в много случаи – да се научат да управляват и използват напълно компютър, лаптоп или таблет и с тяхна помощ да комуникират с околните, да се развиват, образоват, водят социален живот и в зависимост от когнитивните си възможности - да се реализират професионално.

Тези нови помагачи технологии позволяват с децата с такъв тип увреждания да бъдат провеждани по-информативни диагностични тестове, да се оценят по-обективно когнитивните им способности и да се предоставят съществено по-ефективни възможности за личностно развитие.

ФОНДАЦИЯ АСИСТ – помагачи технологии

В тази връзка, наред със споменатите в наредбата технически средства, напр. чл. 106, 4. – „достъп до информация, отнасяща се до правата и задълженията на децата и учениците, до предлаганите услуги и програми за обучение и представянето ѝ в достъпен формат – зрительно представяне на текст, субтитри, брайлово писмо, жестов език и жестов превод, уголемен шрифт, аудио формат чрез компютърна програма със синтетична реч, както и всякакви други допълващи и алтернативни способи, средства и формати за осигуряване на достъп до информация” да се добавят явно **“устройства за проследяване на погледа и специализиран софтуер за използването им, суичове, софтуер за управление на компютър с глас, алтернативни клавиатури и мишки”**.

Предлагаме също така, напр. в чл. 116, да се добави допълнителна алинея 4) **за децата с тежки физически увреждания, която да включва използването на споменатите помагачи технологии със същите цели както при децата със слухови и зрителни нарушения.**

Регламентирането **на използването на помагачи технологии за децата с тежки физически увреждания, трябва според нас да се включи и в Раздел II**, регламентиращ обучението на деца със специални образователни потребности в центровете за специална образователна подкрепа и в социалните услуги в общността. Също така, смятаме, че **използването на помагачи технологии трябва да бъде включено и в чл. 179** при диагностицирането на деца с тежки физически увреждания, тъй като по наши наблюдения неизползването им води до съществено занижаване на оценките за когнитивното им развитие, поради невъзможност за вербална или жестова комуникация в тази група.

Ние съзнаваме, че тези промени изискват внимателна работа с предложения текст на Наредбата и екипът на фондация “АСИСТ – Помагачи технологии” с желание би се включил в нея, ако предложените промени бъдат приети.

С уважение,

доц. д-р Морис Гринберг, председател на УС

гл. ас. д-р Евгения Христова, член на УС

фондация “АСИСТ – Помагачи технологии”

София

10 септември 2016